

Cantorjev izrek: $|A| < |\mathcal{P}(A)|$ za vsako množico A .

Dokaz:

1) $|A| \leq |\mathcal{P}(A)|$

Iščemo injektivno $f: A \rightarrow \mathcal{P}(A)$
 $x \mapsto \{x\}$

Injektivnost: $f(x) = f(y)$
 $\{x\} = \{y\}$
 $x \in \{y\}$
 $x = y$

2) $|A| \neq |\mathcal{P}(A)|$

$\neg \exists g: A \rightarrow \mathcal{P}(A)$. g bijektivna

$\forall g: A \rightarrow \mathcal{P}(A)$. g ni bijektivna

Naj bo $g: A \rightarrow \mathcal{P}(A)$ preslikava.

Dokažimo: g ni surjektivna

$$\neg \forall S \in \mathcal{P}(A). \exists x \in A. g(x) = S$$

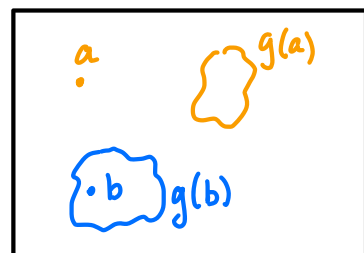
$$\exists S \in \mathcal{P}(A). \forall x \in A. g(x) \neq S$$

Podamo $S := \{y \in A \mid y \notin g(y)\}$

Pravimo: $\forall x \in A. g(x) \neq S$.

Naj bo $x \in A$. Dokazujemo $g(x) \neq S$.

Predpostavimo $g(x) = S$. Iščemo protislovje:

1) velja $x \notin S$: $S = g(x) = \{y \in A \mid y \notin g(y)\}$
 če bi veljalo $x \in S$, po definiciji S sledi $x \notin g(x)$, protislovje.

2) velja $x \in S$: $x \in S \Leftrightarrow$
 $x \in \{y \in A \mid y \notin g(y)\} \Leftrightarrow$
 $x \in A \wedge x \notin g(x)$
 $\checkmark$ po (1). ◻

Če je $A = \mathbb{N}$:

imamo $g: \mathbb{N} \rightarrow \mathcal{P}(\mathbb{N})$, iščemo $S \subseteq \mathbb{N}$, da $\forall n, g(n) \neq S$

	0	1	2	3	4	5	6	.....
$g(0)$	T	⊥	⊥	T	T	⊥	⊥	...
$g(1)$	T	T	T	⊥	⊥	T	⊥	...
$g(2)$	⊥	⊥	⊥	⊥	⊥	⊥	⊥	...
$g(3)$	T	T	⊥	T	T	⊥	T	...
⋮								
S	⊥	⊥	T	⊥				

$$g(0) = \{0, 3, 4, \dots\}$$

$$g(1) = \{0, 1, 2, 5, \dots\}$$

$$S = \{n \in \mathbb{N} \mid n \notin g(n)\}$$

$$0 \notin g(0)$$

$$1 \notin g(1)$$

Aksiom izbire

Aksiom izbire: Vsaka družina nepraznih množic ima funkcijo izbire.

Funkcija izbire za družino $A: I \rightarrow \text{Set}$ je
 $f: I \rightarrow \cup A$, da $\forall i \in I. f(i) \in A_i$

Družina nepraznih množic: $A: I \rightarrow \text{Set}$, da $\forall i \in I. A_i \neq \emptyset$.
(Neprazna družina: $B: J \rightarrow \text{Set}$, da $J \neq \emptyset$.)

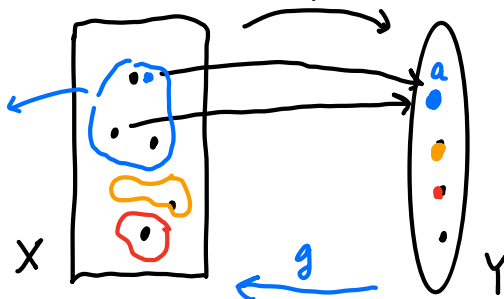
Primer: $I = \mathbb{N}$ $A_n = \{k \in \mathbb{N} \mid k \text{ deli } n\}$
 $f(n) := n$ ali $f(n) := 1$

Ekvivalentne izjave:

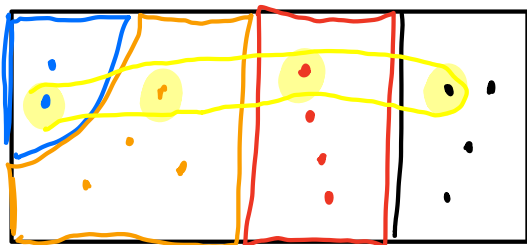
- 1) Aksiom izbire
- 2) Produkt $\prod_{i \in I} A_i$ družine nepraznih množic $A: I \rightarrow \text{Set}$ je neprazen.
- 3) Vsaka surjekcija ima prerez:

Če je $f: X \rightarrow Y$ surjektivna, potem obstaja $g: Y \rightarrow X$,
da je $f \circ g = \text{id}_Y$

$f^*(fa)$

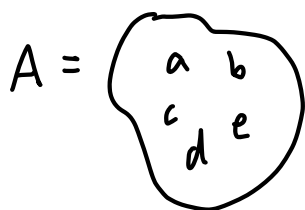
4) Vsaka ekvivalenčna relacija ima izbor predstavnikov
 $A \sim \text{ekv. rel.}$

5) Vsako množico lahko dobro uredimo:

Za vsako $A \in \text{Set}$ obstaja relacija $<$ na A ,
 da je $<$ dobra ureditev.

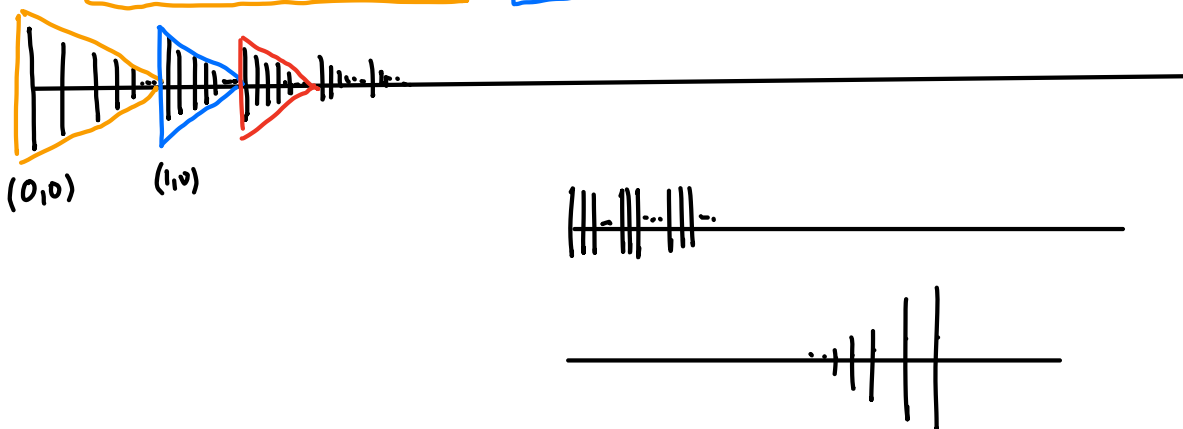
Primeri:

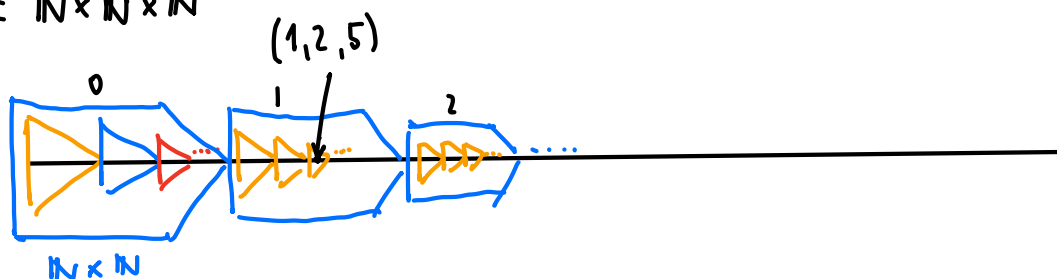
e
d
c
b
a

$A = \mathbb{N} \times \mathbb{N}$ leksikografska

$(0,0) < (0,1) < (0,2) < \dots < (1,0) < (1,1) < (1,2) < \dots < (2,0) < \dots < (3,0) < \dots$

$A = \mathbb{N} \times \mathbb{N} \times \mathbb{N}$

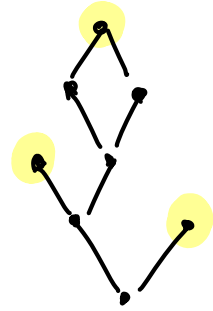

$$A = \mathbb{N}^{\mathbb{N}} \quad ?!$$

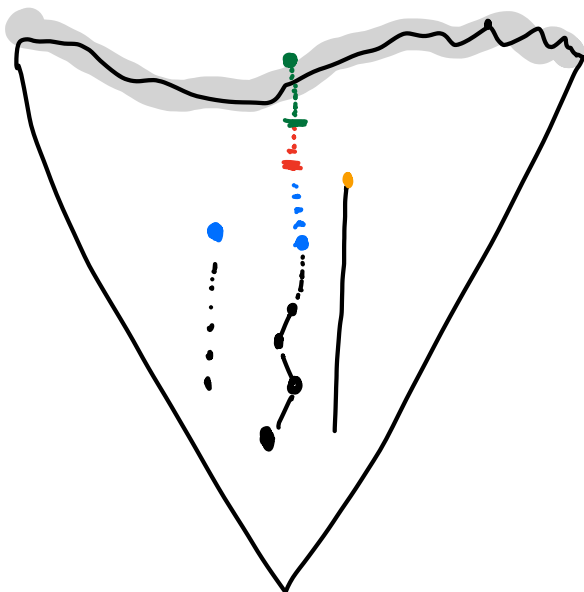
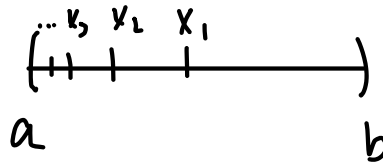
6) Zornova lema:

Naj bo $(P, \leq)$ delna ureditel, $P \neq \emptyset$
 v kateri ima vsaka veriga zgornjo mejo.
 Tedaj ima P maksimalni element.

$(\mathcal{P}_{konine}(\mathbb{N}), \subseteq)$ nima maksimalnega elementa

- ⋮
- {0, 2, 4, 6}
- {0, 2, 4}
- 0
- {0, 2}
- 0
- {0}

$P, \leq$

7) Vsak vektorski prostor ima bazo.

V vektorski prostor.

Baza = maksimalna linearno neodvisna podmnožica V

$$P = \{ S \subseteq V \mid S \text{ je linearno neodvisna} \}$$

urejena z $\subseteq$

Baza = maksimalni element $(P, \subseteq)$

Uporabimo Zornovo lemo:

$L \subseteq P$ je veriga za $\subseteq$

↑ elementi L so lin. neodvisne podmnožice V
tvorijo verigo: $\forall S, T \in L. S \subseteq T \vee T \subseteq S$

Ali je L omejena v P ?

Da, omejena je z

$\cup L$

Zorn
 $\Rightarrow$ P ima maksimalni element (baza za V).